

Pracovná skupina pre potraviny, 12. novembra 2019

Zhrnutie správy zo zasadnutia:

Stratégia Z farmy na vidličku

Komisia uvádza, že bude poľnohospodárov podporovať formou novej stratégie o udržateľnosti potravín v celom hodnotovom reťazci s názvom Z farmy na vidličku. Tá bude podliehať DG SANTE, kam sa okrem iného presunuli aj niektoré iné oddelenia z DG GROW (napr. biotechnológia, potravinový reťazec, farmaceutiká, zdravotnícke technológie).

Na rokovaní v Parlamente komisárka uviedla, že chce potraviny zdravšie a „zelenšie“, tento koncept však nevysvetlila bližšie. Sekretariát preto postupne oslovuje dôležité DG a napísal aj list F. Timmermansovi, ktorý má na starosti Zelenú dohodu pre Európu. Jeho vyhlásenie o nových stratégiách má byť publikované počas prvých 100 dní a malo by obsahovať aj vysvetlenie konceptu Z farmy na vidličku.

Na základe podnetu europoslancov vzniká Európske fórum potravín. Malo by sa zaoberať trendami v potravinovom dodávateľskom reťazci na európskej aj celosvetovej úrovni. Copa a Cogeca platformu nepovažujú za najlepší nápad.

V diskusii krajiny uviedli, že je potrebná štúdia uskutočniteľnosti stratégie, dôležité bude poznať pôvod potravín, ich bezpečnosť a skutočný dopad na poľnohospodárstvo. Dôležitá bude aj komunikácia medzi členmi a DG.

Informácie o potravinách pre spotrebiteľa:

• o nedávnom vývoji v označovaní výživovej hodnoty na prednej strane obalu

Copa a Cogeca nevítajú ani tzv. systém semaforu (traffic lights system), ani systém nutričného skóre (nutriscore system), hoci ten by mohol byť prijateľnejší, keďže je založený na univerzitných výskumoch.

V máji bol spustený zber podpisov občianskej iniciatívy s názvom Pro-Nutriscore, ktorý požaduje zavedenie nutričného hodnotenia na všetkých výrobkoch. Doteraz získali len 75 000 podpisov, takže je otázne, či sa im podarí do roka získať milión podpisov. Iniciatíva je dosť rozporuplná, keďže napr. Coca-Cola získala lepšie označenie ako olivový olej a Coca-Cola Zero lepšie než pomarančový džús. Dôležitým aspektom je edukácia spotrebiteľov a vysvetlenie, že označenie červeným štítkom ešte nemusí znamenať zlú potravinu.

DE sa možno do iniciatívy nutričného skóre zapojí (na báze dobrovoľnosti), FR tiež prehodnocujú doterajší systém. Podľa ES treba harmonizovať hodnotenie, aby jeden výrobok nemal rôzne hodnotenie v rôznych krajinách EÚ. Dokonca vzniká množstvo aplikácií s nutričným hodnotením potravín. BE sieť Delhaize tiež vyvíja vlastné nutričné označenie a dokonca poskytuje zľavy na výrobky označené A a B a navrhuje substitúcie výrobkov označených ako C a D.

• ekologická stopa výrobku (PEF), tzv. „klimatické“ označovanie, prezentácia Riccarda Siligata

Životné prostredie je centrálnym bodom agendy novej Komisie. Nová komisárka zmienila aj tému „klimatického“ označovania (komplikovanejšie ako iné druhy označovania). Copa a Cogeca už

pripravujú prvý návrh pozície k tejto téme. Vinársky sektor napr. toto označenie víta. Copa a Cogeca sú proti zavedeniu PEF, lebo systém ešte nie je dobre prepracovaný a chýbajú napr. kompenzačné opatrenia. V každom prípade je nutné, aby bola klasifikácia založená na vedeckých kritériách a aby existovali harmonizované medzinárodné pravidlá. Systém by ale nemal byť povinný, pretože poľnohospodári už aj tak plnia najprísnejšie pravidlá a pre menších výrobcov by systém mohol byť veľkou záťažou.

- **aktualizácia aliancie pre digitálne označovanie, prezentácia Francesca Mirizziho**

Ide o fórum, ktoré zahŕňa aktérov zo sektorov, ktoré sa zaujímajú o digitalizáciu informácií pre spotrebiteľov, zahrnutí sú aj maloobchodníci. Sekretariát zisťuje, či sa majú Copa a Cogeca zúčastniť tohto neformálneho združenia, členovia by mali popremýšľať, akú pozíciu prezentovať. Prípomienky a návrhy treba zaslať sekretariátu.

V Copa a Cogeca vznikla odborná skupina (Task Force) pre digitalizáciu. Kódex pravidiel pre túto oblasť zatiaľ existuje v angličtine a španielčine, plánuje sa aj brožúra na tému digitálneho farmárčenia s príkladmi, členovia znova môžu prispieť návrhmi.

- **aktualizácia implementácie čl. 26 ods. 3 o dobrovoľnom označovaní krajiny pôvodu, prezentácia Riccarda Siligata**

Národné schémy prestanú platiť deň pred začiatkom účinnosti nariadenia. V IT prebieha podpis petície k indikácii pôvodu a hlavných ingrediencií ako povinnej, zozbieralo sa už milión podpisov. V ES sa diskutovalo o označovaní medu, Komisia uznala, že sa môže uvádzať krajinu pôvodu, ale nerozpisovať, z akých krajín percentuálne med pochádza.

V CZ sa pripravuje návrh legislatívy o krajine pôvodu. V prípade označenia *Czech made* alebo *Slovak made* musí byť garantované, že 75% ingrediencií je z CZ alebo SK.

Aktualizácia platformy EÚ o plytvaní potravinami a o potravinovom odpade

Copa a Cogeca sú jednými z aktérov návrhu, finálny dokument bude predstavený v decembri. Sekretariát vyzval, aby členovia komunikovali s národnými úradmi a podporili pozíciu Copa a Cogeca.

Používanie názvov výrobkov živočíšneho pôvodu pri uvádzaní výrobkov založených na rastlinných ingredienciách na trh

Cieľom je vyhnúť sa tomu, aby výrobky rastlinného pôvodu boli predávané na trhu pod názvom typu *steak* a pod. Novosformovaný DG AGRI nechce terajšiu legislatívu veľmi meniť. Podľa sekretariátu by mal byť kompromisný pozmeňovací návrh, ktorý zakáže toto označovanie, schválený v Parlamente.

Kampaň **Meat the Facts** je zameraná na komunikáciu faktov o chove hospodárskych zvierat a používa podobné spôsoby ako mimovládne organizácie. Ide o celospektrálnu kampaň, ktorá prebieha na YouTube, v bruselskom metre a na webstránke. Kampaň má tendenciu pokračovať, preto je treba dodávať nový obsah – sú vítané návrhy a odborné názory, ktoré sa budú zverejňovať dvakrát za mesiac. Tím kampane spracoval aj 60 otázok a odpovedí (išlo aj o vyvrátenie mýtov). Stránky obsahujú aj odkaz na národné kampane, dňa 10. 12. 2019 prebehne pre Komisiou akcia,

členovia môžu vyslať svojich komunikačných expertov do Bruselu na 9. 12. 2019.

EFSA (Európsky úrad pre bezpečnosť potravín)

V dňoch 18. - 19. októbra 2019 sa konal workshop zameraný na tému hromadného financovania verejnosti (crowdsourcing). Výstupy zo seminárov a diskusií poslúžia k vytvoreniu budúcej stratégie EFSA.